

Република Србија
УПРАВНИ СУД
12 У 19141/16 (2013)
13.3.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Жељка Шкорића, председника већа, мр Зорана Рељића и Павела Јонаша, чланова већа, са судским саветником Милошем Бакалићем, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби тужиље А.А. из ..., ..., ради поништаја решења туженог органа Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту - Сектора за борачку и инвалидску заштиту, XIX – 06 број 58.2-108/2013 од 12.4.2013. године, у предмету породичне инвалиднине, у извршењу одлуке Уставног суда Републике Србије, број Уж 6322/2015 од 1.12.2016. године, у нејавној седници већа одржаној дана 13.3.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

Тужба СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА СЕ решење туженог органа Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту - Сектора за борачку и инвалидску заштиту, XIX – 06 број 58.2-108/2013 од 12.4.2013. године.

Образложење

Оспореним решењем, у поступку ревизије, се поништава решење Одељења за финансије, привреду и друштвене делатности Управе Градске општине Гроцка, број 580-307/2012 од 25.1.2013. године (став 1.) и одбија се, као неоснован, захтев тужиље за признавање права на породичну инвалиднину по палом борцу (став 2.).

Тужбом поднетом Управном суду дана 5.7.2013. године, тужилца је оспорила законитост решења туженог органа из законом прописаних разлога. Тужилца сматра да је став туженог органа, изражен у оспореном решењу, правно неоснован и неприхватљив са становишта морала. Истичући да се погибија пок. супруга тужиље догодила у време примене тзв. Венс – Овеновог плана за бившу Југославију, према коме је гарант била Србија, тужилца наводи да је пок. Б.Б. погинуо као припадник Војске Југославије, а не као припадник Војске Републике Српске Крајине, те да је у том смислу именовани све време уредно примао плату припадника Војске Југославије и био њен припадник у тренутку смрти. Предложено је да суд уважи тужбу, поништи оспорено решење и предмет врати на поновни поступак и одлучивање.

У одговору на тужбу тужени орган је остао при наводима датим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије.

Управни суд је дана 9.7.2015. године донео пресуду у предмету 12 У 11145/13, којом је одбио тужбу у овој ствари.

Одлуком Уставног суда Републике Србије, број Уж 6322/2015 од 1.12.2016. године, поништена је пресуда Управног суда број 12 У 11145/13 од 9.7.2015. године и одређено да Управни суд донесе нову одлуку по тужби тужиље поднетој против решења Градске управе града Београда – Секретаријата за социјалну заштиту - Сектора за привреду и друштвене делатности, XIX – 06 број 58.2-108/2013 од 12.4.2013. године. По оцени Уставног суда, став Управног суда изражен у пресуди број 12 У 11145/13 од 9.7.2015. године представља произвољну примену материјалног права на штету тужиље, будући да, по налажењу Уставног суда, нема уставноправног утемељења становиште туженог органа и Управног суда да статус борца у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца може имати само припадник Војске СФРЈ. Уставни суд указује да је припадништво одређеној војсци предвиђено као услов само у тач. 2), 3) и 4) наведеног члана Закона, које се односе на учествовање у ратовима, док вршење дужности за војне циљеве или за циљеве државне безбедности у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године за очување суверености, независности и територијалне целокупности СФРЈ, није условљено припадношћу Војсци те државе. Уставни суд, такође, указује да у одредби става 1. тачка 5) Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца није одређен период, већ само датумпочев од ког се у смислу закона сматра да су војне или друге дужности могле бити вршене у циљу очувања суверености, независности и територијалне целокупности СФРЈ.

Тужени орган је, поводом наведене одлуке Уставног суда, у чијем је извршењу ова пресуда донета, доставио списе предмета.

Испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у складу са одредбом члана 41. став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), Управни суд је, оценом навода тужбе, одговора на тужбу, списка предмета ове управне ствари, те налога Уставног суда Србије датог одлуком у чијем је извршењу ова пресуда донета, нашао да је тужба основана.

Из списка предмета и навода оспореног решења произлази да је првостепени орган, одлучујући по захтеву тужиље од 20.12.2012. године, применом одредаба чл. 2, 13. и 30. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, решењем број 580-307/2012 од 25.1.2013. године, признао право тужиљи на породичну инвалиднину по палом борцу. Вршећи ревизију наведеног решења, у смислу члана 85. наведеног закона, тужени орган је нашао да је првостепени орган извео погрешан закључак у погледу одлучних чињеница у овој ствари, те је на основу тога наведено решење поништио и донео одлуку о одобијању захтева тужиље. Тужени орган је имао у виду да из потврде Министарства одбране број 9863-3 од 23.11.2012. године произлази да је пок. Б.Б. био на служби у бившој ЈНА од 21.1.1967. године, када је преведен у Војску Југославије у својству цивилног лица, као и да се од 5.8.1995. године водио као нестало лице у оружаним акцијама све до 23.2.2005. године, те да је решењем Опћинског суда у Книну Р1-150796 од 4.5.2005. године, као нестало лице, проглашен умрлим 5.8.1995. године. Полазећи од одредаба Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, наведених у оспореном решењу, тужени орган је закључио да нису испуњени услови за признавање права тужиљи на породичну инвалиднину прописани одредбама члана 13. Закона о основним правима бораца, војних

инвалида и породица палих бораца, будући да су, сагласно одредби члана 2. став 1. тачка 5) Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, учесници оружаних акција ван територије Савезне Републике Југославије после 27.4.1992. године (као датума њеног конституисања и престанка СФРЈ), постали припадници Војске Републике Српске Крајине и Републике Српске, те да стога немају својство борца у смислу наведене законске одредбе. Следом наведеног и чињенице да је пок. Б.Б. проглашен умрлим 5.8.1995. године, односно да није погинуо (нестао) под условима прописаним цитираном одредбом члана 2. став 1. тачка 5) Закона, тужени орган је закључио да нису испуњени услови из члана 13. Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца за признавање права на породичну инвалиднину тужиљи по палом борцу.

По оцени Управног суда, оспорено решење се не може прихватити као правилно и на закону засновано, јер је донето уз погрешну примену материјалног права.

Према одредби члана 2. став 1. тачка 5) Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца ("Службени лист СРЈ", бр. 24/98, 29/98 и 25/2000 и "Службени гласник РС", број 101/05), борац је југословенски држављанин који је вршио војне дужности или друге дужности за војне циљеве или за циљеве државне безбедности у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године за очување суверености, независности и територијалне целокупности Социјалистичке Федеративне Републике Југославије.

Одредбама члана 13. наведеног закона прописано је да је породица палог борца породица лица које је погинуло, умрло или нестало под околностима из чл. 2. и 3. овог закона или је умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под тим околностима у року од годину дана од дана настанка оштећења организма (став 1.), као и да су чланови породице палог борца брачни друг, деца рођена у браку или ван брака и усвојена деца, као и пасторчад коју је пали борац издржавао (став 2. тачка 1)).

Одредбом члана 30. став 1. тачка 1) наведеног закона предвиђено је да чланови уже породице палог борца, чланови уже породице војног инвалида од V до VII групе, после његове смрти, и чланови уже породице лица које је погинуло или умрло од последица ране, повреде, озледе или болести задобијене под околностима из чл. 7. до 9. овог закона имају право на породичну инвалиднину под следећим условима, и то удова - кад наврши 45 година живота или удовац - кад наврши 50 година живота, као и пре навршених 45, односно 50 година живота ако су неспособни за привређивање.

Полазећи од цитираних законских одредаба и схватања Уставног суда Србије, израженог у одлуци у чијем је извршењу ова пресуда донета, Управни суд је оценио да нису на закону засновани наводи туженог органа према којима нису испуњени услови за признавање права тужиљи на породичну инвалиднину прописани цитираним одредбама Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, како је то учињено наведеним решењем Одељења за финансије, привреду и друштвене делатности Управе Градске општине Гроцка, број 580-307/2012 од 25.1.2013. године. Ово стога што, по схватању Управног суда, нема уставноправног утемељења становиште туженог органа да статус борца у смислу члана 2. став 1. тачка 5) Закона може имати само припадник Војске СФРЈ, будући да је припадништво одређеној војсци предвиђено као услов само у тач. 2), 3) и 4) наведеног члана Закона, који се односи на учествовање у ратовима, док вршење дужности за војне циљеве или за циљеве државне безбедности у оружаним акцијама после 17. августа 1990. године за очување суверености, независности и територијалне целокупности СФРЈ, није условљено припадношћу Војсци те државе. Следом изнетог, Управни суд је оценио да

оспорено решење туженог, донето у постуку ревизије, није у сагласности са наведеним уставноправним схватањем примене цитираних одредаба Закона о основним правима бораца, војних инвалида и породица палих бораца, којима је уређено питање признавања права на породичну инвалиднину. Полазећи од наведеног, Управни суд је поништио оспорено решење, без враћања туженом органу на поновно одлучивање, имајући у виду да његовим уклањањем из правног поретка остаје на снази решење Одељења за финансије, привреду и друштвене делатности Управе Градске општине Гроцка, број 580-307/2012 од 25.1.2013. године, којим је тужили, као супрузи палог борца признато право на породичну инвалиднину, у складу са законом, те да је доношењем ове пресуде ова управна ствар правоснажно решена.

Полазећи од одредбе члана 33. став 2. Закона о управним споровима, Суд је нашао да су се стекли услови за одлучивање о законитости оспореног решења без одржавања усмене расправе, с обзиром да је одлука суда заснована на утврђеној погрешној примени закона.

Са изнетих разлога, налазећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиле, Управни суд је донео одлуку као у диспозитиву пресуде, на основу одредбе члана 40. став 2. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 13.3.2017. године, 12 У 19141/16 (2013)

Записничар
Милош Бакалић, с.р.

Председник већа-судија
Жељко Шкорић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

НМ